

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Viite: OKM/60/010/2018

Lausunto Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuseronnoksesta opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa annetun OKM:n asetuksen muuttamisesta

Suomen Diakoniaopisto (SDO) kiittää Opetus- ja kulttuuriministeriötä lausuntopyynnöstä.

Esityksessä ehdotetaan, että SORA-aloilla koulutuksen järjestäjä voisi jättää valitsematta hakijan, joka saa pääsy- ja soveltuvuuskokeesta 0 pistettä. Pääsy- tai soveltuvuuskokeen järjestäminen ei olisi pakollista, vaan koulutuksen järjestäjä voisi päättää asiasta.

SDO pitää tietyin ehdoin hyvänä periaatteena sitä, että pääsy- tai soveltuvuuskokeesta 0 pistettä saanut hakija voidaan jättää valitsematta. SDO pitää haastavana sitä, että koulutuksen järjestäjä voi päättää pääsy- tai soveltuvuuskokeen järjestämisestä hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun ja SORA-lainsäädännön toteutumisen näkökulmasta. Esimerkiksi jos yhteishaussa ensimmäisenä hakutoiveena oleva oppilaitos järjestää pääsy- tai soveltuvuuskokeen ja antaa 0, niin hakijaa ei voida valita kyseiseen oppilaitokseen. Jos toisella hakusijalla oleva saman alan oppilaitos ei järjestä pääsy- tai soveltuvuuskokeita, niin hakija voidaan valita kyseiseen oppilaitokseen.

SDO pitää tärkeänä, että 0 pisteen perusteet määritellään valtakunnallisesti tutkinnoittain hakijoiden soveltuvuuden ja edellytysten osalta yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi. Jatkuvassa haussa tulee käyttää samoja periaatteita 0 pisteen määrittelyyn kuin yhteishaussa.

SDO:n mielestä pääsy- tai soveltuvuuskoee on terminä monitulkintainen. Nykyisin koulutuksen järjestäjä voi itse päättää, mitä sillä tarkoitetaan. Julkisessa keskustelussa soveltuvuuskoeeella tarkoitetaan yleensä psykologia soveltuvuuskoeeita, mutta soveltuvuutta voidaan mitata myös muulla tavoin. Esitämme, että Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkentaa asetuksessa pääsy- ja soveltuvuuskoeeen merkityksen ja mitä tarkoitetaan pääsy- tai soveltuvuuskoeeella.

Esityksen mukaan koulutuksen järjestäjää koskee velvoite ohjata opiskelija tarvittaessa toisen koulutuksen järjestäjän järjestämään koulutukseen tai muun tarkoituksenmukaisen palvelun piiriin. Ohjausvelvoitteen laajentaminen kattamaan myös yhteishaun kautta hakeutuvia hakijoita aiheuttaa SDO:n näkemyksen mukaan koulutuksen järjestäjälle mahdollisesti lisäkustannuksia, jotka tulee ottaa huomioon koulutuksen järjestäjien rahoituksessa. SDO:n näkemyksen mukaan perusopetuksen oppilaiden osalta perusopetuksen oppilaanohjaaja on ensisijainen ohjaamaan hakija tarvittaessa toiseen koulutukseen tai muun palvelun piiriin.

Helsingissä 10.1.2019

Juha-Petri Niiranen
Toimitusjohtaja, rehtori